

Norint gerinti ugdymo kokybę būtini pasikeitimai

Dvidešimt šešiose Vilniaus, Šiaulių miestų ir Kauno rajono ugdymo įstaigose įgyvendinama Mokyklos struktūros tobulinimo 2006–2009 m. programa (MSTP). Jos esmė – sudaryti prielaidas veiksmingai mokyklų veiklai tobulinant jų valdymo struktūrą. Įgyvendinant programą mokyklose diejami nauji personalo veiklos ir ugdymo planavimo modeliai, informacinių technologijų naujovės.

Kauno rajone MSTP dalyvauja septynios ugdymo įstaigos. Apie programos įgyvendinimo eigą, teikiamus pranašumus ir įveiktus sunkumus pasakoja Kauno rajono Akademijos Ugnės Karvelis, gimnazijos direktorius Romanas Valys.

– Kone dvejus metus MSTP konsultantai su Švietimo ir mokslo ministerijos, savivaldybių ir mokyklų atstovais rengė mokyklos struktūros ir valdymo modelius. Nuo šio rugsėjo modeliai pradėti įgyvendinti MSTP dalyvaujančiose mokyklose. Kokių rezultatų pasiekta pakeitus valdymo struktūrą Kauno rajono Akademijos Ugnės Karvelis gimnazijoje? Kuo labiausiai didžiuojatės?

– Įgyvendindami MSTP, iš esmės pakeitėme kai kurias ugdymo sistemos organizavimo grandis. Tai leido suformuoti

veiksmingą ir lankstią mokyklos valdymo struktūrą.

Sukūrėme naują Neformaliojo švietimo ir pagalbos skyrių, atsakingą už laiku suteikiamą pagalbą mokymosi sutrikimų turintiems vaikams, užklasinę veiklą ir kitas sritis. Kadangi esame nemaža gimnazija, būtinai reikėjo suformuoti atskirus pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyrius. Tai leido efektyviau planuoti specialistų darbo laiką, tiksliau organizuoti ugdymo procesą.

Žinoma, labiausiai džiugina geresnės vadovų, mokytojų ir specialistų komandinio darbo galimybės. Be to, mūsų gimnazijos atstovai nuolat lankosi įvairiuose MSTP dalyviams skirtuose seminaruose, juose gautas žinias stengiamės iš karto pritaikyti kasdienėje veikloje.

Kita vertus, diegiant naujoves kyla ir sunkumų. Dėl lėšų stygiaus, deja, nepavyko suformuoti numatyto gimnazijos veiklos stebėsenos poskyrio.

– Tačiau mokyklos bendruomenės gyvenimas pasikeitė. Papasakokite apie tai.

– Naujas pagalbos mokiniui skyrius kuria psichologiškai ir fiziškai saugią mokymosi aplinką, laiku suteikia nuolatinę pedagoginę, psichologinę, informacinę, specialiąją pedagoginę, socialinę pedagoginę pagalbą. Šio skyriaus specialistai padeda mokiniams renkantis tolesnę mokymosi kryptį. Atsiradusia galimybė su psichologu ar kitos srities specialistu aptarti pasirinktus mokymosi dalykus ypač džiaugiasi vyresniųjų klasių moksleiviai.

Be to, gerėja mokinių saviraiškos galimybės, o mokytojai išlaisvinti nuo papildomos veiklos, nesusijusios su pamokomis. Jiems liko tik darbas, susijęs su mokomuoju dalyku: pasiruošimas, metodinė veikla, sąsiuvinų taisymas. Dėl MSTP darbų, kurie nereikalauja pedagoginio išsilavinimo, galėjome perduoti naujiems darbuotojams.

Dar vienas pranašumas tai, jog gerėja informacijos sklaida gimnazijoje. Persikirstytos funkcijos skyrių vedėjams leidžia lengviau koordinuoti jiems priskirtą veiklą, tobulėja vadybininko kompetencijos. Atsižvelgiant į kiekvieno bendruomenės nario poreikius, stiprėja ir gimnazijos struktūrinių padalinių bei mokinių tėvų ryšiai.

– Žinia, perėjote prie etatinio mokytojų darbo mokėjimo. Papasakokite, kaip šis mokėjimas padeda įgyvendinti naują valdymo struktūrą mokykloje.

– Tikriausiai didžiausias etatinio mokėjimo pranašumas – supaprastėjusi mokytojų darbo užmokesčio apskaičiavimo sistema. Pritaikius šią naują galėjome daug aiškiau apibrėžti mokytojų atliekamus darbus, šiek tiek padidinti klasių auklėtojų algas. Ši sistema padeda ir vertinant mokytojo atliktus darbus, stebint jo metodinę ar pedagoginę veiklą.

Dažnai pedagogai nelabai noriai dalyvauja įvairiuose papildomo laiko reikalaujančiose – metodinių ar papildomo ugdymo būrelių – veikloje. Įvedus

etatinio mokėjimo sistemą, atsirado galimybė mokėti priedus prie algos už papildomai atliktą darbą. Tai naudinga mokiniams, nes jie turi daugiau papildomo ugdymo būrelių pasirinkimo galimybių, mokytojai geriau pasiruošia pamokoms, jos būna įdomesnės.

– Kaip įgyvendinat MSTP įdiegtos naujos technologijos keičia bendruomenės gyvenimą?

– Sukūrėme veiksmingesnę visos gimnazijos bendruomenės narių informavimo sistemą. Mokomuosiuose kabinetuose ir mokytojų kambaryje pastatėme naują kompiuterinę ir programinę įrangą, visiems mokytojams įrengėme kompiuterizuotas darbo vietas. Pedagogams ir administracijos darbuotojams organizavome kursus, per kuriuos specialistai mokė, kaip naudotis įdiegtomis technologijomis.

Pabrėžtina, kad įgyvendinant MSTP įdiegtos technologijos prigijo ne iš karto. Iš pradžių mokytojai ir administracijos darbuotojai atsargiai žiūrėjo į kompiuterinių programų taikymą ugdyme. Tačiau pastebėję naujovių teikiamus pranašumus, gimnazijos bendruomenės nariai itin noriai ėmė jas naudoti. Dėl to gimnazijos žmogiškieji ir materialiniai išteklių naudojimai kur kas veiksmingiau, o ugdymo kokybė sparčiai gerėja.

– Gerinti ugdymo kokybę – vienas svarbiausių MSTP tikslų. Ar pastebite tokių pokyčių ir kas juos lemia?

– Toks yra ir mūsų gimnazijos pagrindinis veiklos tikslas. Dėl pakeistos valdymo struktūros atsiradus Neformaliojo švietimo ir pagalbos skyriui, įvertinami kiekvieno mokinio poreikiai ir galimybės. Moksleivis savo bėdų niekada nesprendžia vienas, visada, jei tik norima, suteikiama specialisto pagalba.

Pradėjus įgyvendinti MSTP, gimnazija tapo laisvesnė ir demokratiškesnė, o visi bendruomenės nariai – geranoriškesni. Gerindami ugdymo kokybę, tuo pat metu darome net tris darbus: geriname ugdymo proceso organizavimo sistemą, į bendrą veiklą įtraukiamės visus bendruomenės narius ir turiname gimnazijos materialinę bazę ir aplinką.

– Ar patartumėte ir kitoms mokykloms, šiuo metu nedalyvaujančioms MSTP, keisti valdymo struktūrą?

– Žinoma, taip! Visos Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos turėtų pasirinkti jų bendruomenės poreikius atitinkančią naują mokyklos valdymo struktūrą. Pataričiau nebijoti naujovių. Taip, iš pradžių būna sunku, bet vėliau jau neišivaizduojame savo gyvenimo be pokyčių. Nė vienas mūsų gimnazijos pedagogas ar administracijos darbuotojas nesigali, kad dalyvauja MSTP. Patikėkite, tai naudinga visai ugdymo įstaigos bendruomenei.

– Dėkojame už pokalbį!